

Prachtige, vriendelijke inwoners. Exotische eilanden, parelwitte stranden. Koraalriffen en zeekeien. Welkom in Mozambique! Fotograaf/journalist Tom van der Leij trok langs de 2500 kilometer lange kust van dit schitterende land-in-opbouw.

TEKST & BEELD: TOM VAN DER LEIJ

*Dit zochten Willem-Alexander
& Máxima in*
Mozambique

Bij eb worden de sleepnetten binnengehaald tussen de eilanden van de Bazaruto Archipel en het vaste land.

‘Mozambique is de Afrikaanse belofte,’ aldus de jonge zakenman Sitou

“Mijn land heeft investeringen nodig en als daar ook nog eens een koninklijk tintje aan zit, is dat mooi meegenomen,” vertelt de jonge zakenman Sitou, mijn buurman op een terras van het prestigieuze Polanahotel als hij hoort dat ik uit Nederland kom. “Dat de nobele plannen misschien minder nobel zijn dan dat er vooraf werd voorgesteld, is hier helemaal geen issue. Een gemiste kans is het dat de vakantievilla van jullie kroonprins op het schiereiland Machangulo niet doorgaat.” Sitou nipt aan zijn kopje thee en zegt lachend: “Want Mozambique is de Afrikaanse belofte!”

Land in opbouw

Mozambique was nog niet zo heel lang geleden het armste land ter wereld. Na de eeuwenlange kolonisatie van de Portugezen en de verscheurende burgeroorlog die daar op volg-

de, is het land in de jaren negentig in rustiger vaarwater gekomen. De wederopbouw is in volle gang, vol optimisme zetten de inwoners hun schouders eronder. Maar er is nog veel te doen. Want hoewel de economie grote groeicijfers toont, leeft het merendeel van de bevolking nog altijd onder de armoedegrens en de gemiddelde levensverwachting ligt, mede door aids, maar net boven de veertig jaar.

Geleidelijke facelift

In de hoofdstad Maputo staan vervallen stadsvilla's naast gerestaureerde art deco-panden aan brede avenues die namen van helden uit het Marxistische verleden dragen. Imposante jacarandabomen en acacia's vormen een groene erehaag aan weerszijde van de lanen. De stad ondergaat een geleidelijke facelift. Waar vijf jaar geleden nog amper straatverlich-

Je kunt de pont nemen om de baai van Inhambane over te steken, leuker is het met een dhow

Duiken met een walvishaai, de grootste vis ter wereld. Voor elke duiker het ultieme!

Schooluniformen zijn in veel Afrikaanse landen verplicht, zo ook in Mozambique

Op de Mercado Municipal van Maputo is van alles te koop. Dol op fotografen zijn de verkopers doorgaans niet.

Mozambique staat in de top tien van beste duikbestemmingen ter wereld

Wanneer deze sleepnetten nabij Bazaruto eiland worden binnengehaald werkt de hele community samen

ting brandde of nauwelijks winkels bestonden, zie je nu guesthouses verrijzen en kleuren de talrijke reclames van concurrerende telefoniebedrijven de gevels geel en blauw. Met een levendig en modern nachtleven waar muziek uit Afrika en de beide Amerika's ten gehore wordt gebracht is Maputo momenteel een van de meest kosmopolitische steden van het continent. Het is er voor Afrikaanse begrippen bijzonder veilig, het heeft goede hotels, prima restaurants en is gezegend met een prettig klimaat en een strategische ligging ten opzichte van Zuid-Afrika.

Ongerepte eindeloze stranden

Vanuit Maputo, in het uiterste zuiden, strekt zich noordwaarts een kuststrook uit van ruim 2500 kilometer. Hier liggen de parels van het land in de vorm van ongerepte eindeloze stranden. Door de warme en voedselrijke stroming van de Indische oceaan is er een rijk onderwaterleven met kleurrijke koraalriffen. Mozambique staat dan ook in de top tien van beste duikbestemmingen ter wereld.

De afstanden in Mozambique zijn, doordat het land langgerekt is (en twintig keer zo groot als Nederland), best pittig. Je kunt heel aardig met je eigen 4x4 reizen. Of je verplaatst je zoals de locals dat doen, per minibus. Ik pak een minibus met eindbestemming Vilankulo. Vanuit deze stad, 600 kilometer ten noorden van Maputo, kun je naar de Bazaruto archipel. Iedere reiziger die ik over de archipel hoor, is wildenthousiast. Het komt door de combinatie van tropische eilandjes, koraalriffen en de bijzondere dieren. Zelfs de schuwe dugong (zeekoe) komt hier voor met een geschatte populatie van rond de honderd dieren. De grootste populatie van Oost-Afrika. Dat wil ik meemaken!

Zelfgebrande cashewnoten

Halverwege mijn tocht naar Vilankulo ligt Tofo. Dit dorpje, een half uur rijden van de stad Inhambane is ingesteld op ►

Hoe helder kan het water zijn?

Schelpen zoeken?

Een heuse yellow fin tonijn! Van de opbrengst kan deze visser een paar dagen leven

Mozambique staat bekend om haar batik.

Het treinstation van Maputo, ontworpen door Gustav Eiffel.

INFO

■ Georganiseerd reizen

De infrastructuur in Mozambique is allerminst goed en standaard faciliteiten buiten de toeristische plekken ontbreken. Dus als u geen volleerd Afrika-ganger bent, is een (grotendeels) georganiseerde reis aan te raden. Tom van der Leij organiseert individuele reizen naar Zuidelijk Afrika: info@foto-tom.nl. Of boek een reis op maat bij Afrika-specialist Untamed Wildlife Safaris: www.untamedwildlife.com

■ Slapen

■ **Maputo:** www.mozambiquebackpackers.com
Palmeiras: Mozaika guesthouse, www.mozaika.co.mz.
Tofo: Bambooz Beach resort, www.bamboozibeachlodge.com

Vilankulo: Zombie Cucumber Backpackers, www.zombie-cucumber.com

Op de archipel: Bazaruto Island Resort, www.mozambiqueislands.com

■ Duiken

Tofo: www.liquidadventures.co.za
Vilankulo: www.odysseadive.com

■ **Reizen** Maputo is vanuit Johannesburg en Nelspruit prima te bereiken (www.flytap.com, www.flysaa.com). Of per luxe tourbus tussen Johannesburg en Maputo: www.greyhound.co.za.

■ **Handige websites** www.mozambique.co.za, www.mozambiqueislands.com

vakantiegangers en je kunt er perfect duiken. Onderweg houden we telkens halt bij dorpjes. Van alle kanten wordt de bus bestormd door vrouwen en kinderen met handelswaar, van zelfgebrande cashewnoten tot zelfgebrande dvd's. De uit palmladeren vervaardigde hutjes tussen bossen van palmen domineren het beeld de komende uren. Vrouwen in gekleurde wikkeldoeken (capulana's) torsen zware tassen met zich mee, vaak balancerend op hun hoofd.

Na een aantal duiken waarbij ik meerdere mantaroggen zie, vervolg ik mijn tocht. In Inhambane steek ik per dhow (Arabisch zeilbootje) de baai van Inhambane over naar Maxixe. Bij het 'busstation' van dit stadje zit ik drie uur in een stilstaand minibusje tot het moment dat hij echt ramvol zit, inclusief een complete geitenfamilie vastgebonden op het dak. Uiteindelijk kom ik net voor zonsondergang in Vilankulo aan. Een stadje dat over een aantal kilometers is uitgesmeerd langs de kust.

Ik neem mijn intrek in een van de hutjes van de Zombie Cucumber backpackers. Ze zijn standaard met een klamboe uitgerust en liggen naast het zwembad. Het Italiaans/Franse echtpaar blijkt uiterst hulpvaardig. 's Avonds discussiëren we onder het genot van zelfgestookte rum over de verschillende

nationaliteiten die langskomen. "De Italianen zeuren altijd, voor de Fransen is niets goed genoeg, de Duitsers zonderen zich af. De Hollanders vragen weliswaar altijd om korting, maar zijn verder voorbeeldige gasten," vertelt de Italiaanse.

Dolfijnen springen voor de boeg uit

De volgende dag vaar ik naar de Bazaruto Archipel. De Archipel bestaat uit een aantal eilanden waar Ilha Benguerra en Ilha do Bazaruto de belangrijkste van zijn. Samen vormen zij het nationaal park dat twintig kilometer voor de kust van Vilankulo ligt. Wij varen via Benguerra naar Ilha do Bazaruto. Onderweg springen dolfijnen voor de boeg uit. Op de kopse kant van het eiland meren we aan. Het warme water van de Indische Oceaan staat laag, het is eb. Ondanks dat de archipel beschermd natuurgebied is, mogen de eilandbewoners er wel vissen. In teamverband trekken ze het honderden meters lange sleepnet binnen. Een mix van vis, grote garnalen en kreeften doen het uiteinde van het net bollen. "Soms raakt er wel eens een zeehoopje verstrikt in het net," vertelt Dercio, de 'kapitein' van mijn boot. Waar hij vroeger geslacht zou worden om zijn vlees en vet wordt hij

nu teruggezet. "Door een campagne rondom de dugong zijn de vissers zich meer bewust van de ecologische waarde van het dier. En toeristen rondleiden levert een stuk meer geld op dan vissen."

Ik tuur over het turquoise water tot ik er duizelig van word. Elke donkere plek kan een zeehoopje zijn, maar het blijken gewoon zeegrasvelden. De vloed komt op en we besluiten te gaan snorkelen bij het Two Mile Reef. Hier ligt het koraal in alle denkbare vormen en kleuren aan het oppervlak. Overal duiken kleine vissen op. Net als ik er mee wil ophouden, zwemt er een twee meter lange zeeschildpad op enkele meters voorbij; wat een prachtig gezicht.

Het beloofde land

Terug in Maputo kom ik zakenman Sitou weer tegen. "Hiiii my friend, how was the north?" Ik vertel hem over mijn avonturen in het noorden die hij vol ongeloof aanhoort. "Ik zei je toch dat Mozambique het beloofde land is, maar ik wist niet dat het onder water ook zo mooi is! Misschien dat jullie Koninklijke familie daar toch, incognito?, af en toe van mag komen genieten." ■

Toeristen rondleiden levert meer geld op dan vissen